

SANDIKTA BEKLEYEN SESSİZ TANIK “DEYRE”

Badem Çiçekleri
Defile Kataloğu

Bademler Sanat Köyü
16 Mayıs,2026

HAZIRLAYANLAR

Ayşe Baran Türker • Leyla Arsan

METİNLER

Nedret Zoral

FOTOĞRAFLAR

Serap Özben

TEŐEKKÜR

Buraya bir giriŐ yazısı ya da teŐekkür yazısı
konabilir

YENİ DUYGULAR

Bu kıyafet, gündelik yaşamın en sade nesnelere en sadelikten biri olan mavi keten bir masa örtüsünün, kültürel belleğin taşıyıcısına dönüşme hikayesini anlatır. Bir zamanlar sofraya serilen bu mavi keten, evin tanığı olarak konuşmaları dinledi, sohbetlere eşlik etti. Özgün dokusu korunarak, Deyre geleneğinin unutulmayan ifadesini gerçekleştiren bu çalışma, çağdaş tasarım pratikleri içinde yeni duygular yaratan bir örnek olarak tasarlandı.

02

GIYİLEBİLİR TUVAL

*Tuvali giymek,
bir hikaye taşımaktır.
Bu giysi, pamuklu kumaş üzerine
kumaş boyasıyla, bir tuval gibi
elle boyanarak oluşturulmuştur.
Merkezde yer alan
Deyre giymiş Türkmen kadını figürü,
çevresini saran çiçekler
ve bitkisel formlarla birlikte,
doğayla iç içe bir yaşamın görsel
anlatımını sunar.
Renklerin sıcak geçişleri
ve yüzeydeki serbest boya dili ile
onu giyene huzur veren,
taşınan bir tuvale dönüştürüldü.*

BENEKLİ

Geleneksel özel dastar dokuma kullanılarak üretilen bu şalvar ve yelek takımı, malzemenin doğal yapısını ön plana çıkaran bir yaklaşımla ele alındı.

Kumaş yüzeyine dağılmış turuncu ve mor renkli küçük benekler, dokumanın ritmik yapısını görsel olarak desteklediği için minimal ve dengeli kompozisyonu nedeniyle çalışmayı, süslemeden çok, dokunun; kendisini ifade eden bir yüzey dili kurduğunu düşünerek, işlevsel formunun ötesinde, dokuma özelliğinin estetik bir ifadesi olarak değerlendirildi.

SABRIN GÖLGESİ

Kumaşın arka yüzünden tek renk iplikle, ince keten veya pamuklu yüzeyler üzerine işlenen bu teknik, ince çiçek motifleriyle kendini gösterir.

Bu nedenle İngiliz kültüründe "Gölge işi nakış tekniği" olarak adlandırılmıştır. Osmanlı'dan günümüze uzanan süreçte ise

Avrupa'da çoğunlukla rabipler tarafından işlendiği bilgisiyle bizde "rahibe işi olarak bilinmektedir. Sandığımızda bulunduğumuz bu peçeteleri, daba yakından duyumlamak ve işleyenlerin emeğine duyduğumuz saygıyı görünür kılmak amacıyla gerçekleştirdiğimiz bu buluşmaya "Sabrin Gölgesi" adını verdik.

05

ÇİÇEK BAHÇESİ

Sayıli nakış tekniği olan kanaviğe ile işlenmiştir. Anadolu nakışlarında gl, papatya, menekye ve sarmağık dalları ile "ÇiÇek BahĐesi" diye adlandırılan bu kompozisyon; hayatın sürekliliğini ifade eder. Pamuklu bir dokuma ile ve rabat kalıbıyla giyenin sırtından Đıkarmak istemeyeceği bu elbiseyi sedef düğmelerle süsledik.

KOLYE

Tıđ işi

SAĐ BANDI

Tıđ işi

SEDEF ZARAFETİ

*Kabuklu deniz canlarından
üretilen sedef düğmeler;
ıyığa göre değışen parlaklığı ve işleme
kolaylığı sayesinde yüzyıllar boyunca
zarif ve değerli kabul edilmiştir.
Sandığımızdan bize ulaşan 100 yıllık
pamuklu dokuma üzerine işlenmiş,
kökten yukarı doğru büyüyen
asma yaprağı ile üzüm motifli
Türkmen kanavicelelerinin
özgün bir örneğini, hakim yaka yaka
ve sedef düğmenin zarafeti ile
birleştirdik.*

ÇANTA

El yapımı deri çanta

KOLYE

Gümüş kolye

07

GÖYNEK MASALI

On bin yıllık Anadolu dokuma tarih kadar eski olan "göynek masalı"nın 100 yıllık bir örneği, bir sandıkta bulundu. Koruyucu yaşam enerjisi olarak yorumlanan nar rengi dantel ile yaka formu oluşturuldu. Her çeyiz sandığında mutluka karşılaşılan sehpa ve tepsi örtüsü dantelleri ise rahatlık duygusu ön planda tutularak günlük bir elbiseye dönüştürüldü.

DOĞANIN
İZİ

Bu giysi, tamamen doğal bitki ve yapraklarla uygulanan ekoprint tekniğiyle üretilmiştir. Kumaş yüzeyinde görülen izler, herhangi bir kalıp ya da tekrar içermeyen, doğrudan doğanın bıraktığı özgün izlerdir. Giyside yer alan dantel detaylar ve kumaş pancar kullanılarak doğal boyama yöntemiyle renklendirilmiş ve bütüncül bir malzeme dili oluşturulmuştur. Çalışma, doğa ile üretim arasındaki ilişkiye müdahale etmeyen, gözlemleyen ve aktaran bir yaklaşımla ele alınarak üretilmiştir.

BULDAN ÜZERİNE YAZILAN MASAL

*Buldan'dan özel olarak
dokunmuş sade,
durur bir dokuma...
Anlatılmayı bekleyen bir zemin... Ve
sonra... o zemin üzerine
bir el değişiyor...
İllüstratif bir anlatımla çizgiler
ekleniyor...
renkler yerleşiyor...
desenler doğuyor...
Her çizgi sonradan söylenmiş
bir söz gibi, her motif
bilinçli bir dokunmuş gibi...
Buldan'ın sadeliği ile çağdaş
yorumun hikayesidir
"buldan üzerine yazılan masal".*

KOLYE

Ağaç ve kilim

TÜRKMEN KADINI

*Bu üçlü takım,
geleneksel Anadolu giysi
kültürünün güncel bir yorumudur.
Doğal lifli dokuma
yüzey üzerine uygulanan
illüstratif anlatım,
Türkmen kadınının kültürel
kimliğini ve Deyre
üzerinden şekillenen sembolik
dünyasını görsel bir katman
olarak sunar.*

*Giysi, tarihsel bir nesnenin birebir
yeniden üretimi
olmaktan ziyade, onun taşıdığı
anlamın çağdaş bir yüzeyde
yeniden kurgulanmasıdır.*

*Bu yönüyle çalışma,
nesne ile başta, üretim ile anlatı
arasında kurulan çok katmanlı
bir ilişkiyi temsil eder.*

11

İĞNE İPLİĞE DEDİ Kİ...

İğne oyası, kültür taşıyıcısı Anadolu kadınınun çağlar boyunca yazdığı bir destanın adıdır. Arkeolojik araştırmalarda, MÖ 2000 li yıllara tarihlenen Hitit rölyefinde görülen baş süslemeleri ve kenar bezemeleri, bu sanatın köklerinin dokuma tarihi kadar eskiye uzandığını göstermektedir. Anadolu kadını, kendi kültürünü kendi ürettiği iplikle işleyerek kuşaktan kuşağa aktarmıştır. Bu pamuklu el dokuması krep, ipek iğne oyalarıyla bezenerek geleneksel el sanatının zarif bir örneği olarak hazırlanmıştır.

ŞALVAR

KOLYE

BİLEKLİK

12

ANTEP FISTIĐI

*Anadolu İpekyolu'nun bir
batırası...
Geleneksel dokumacılık
mirasımızdan günümüze
yanıtıyan el dokuması...
Kutnu Cepken Antep Fıstığı*

**BORDO KADİFE
ETEK**

KUTNU ÇANTA

13

DOKUMA İLE NAKIŞIN BÜYÜSÜ

Abıyap desenli kutnu kumaşı ile hazırlanan bluzun yakasındaki nakışlar Anadolu kültüründe dört yönü, dört mevsimi ve merkezden çoğalan bereketi anlatır. Kenarındaki dantelle süslenmiş bu nakış sandıktan bize bu kadarcık geldi ve böyle değerlendirdik.

NAKIŞIN SİHRİ

Deyre göyneği günümüzde yeniden moda olmuş bir giyim. Çağlar boyunca nesilden nesile aktarılan taşınan inançlara göre; yaka ve göğüs açıklığı, kol ağzları, omuz ve etek uçları 'bedenin açık kapıları' olarak kabul edilmiştir. Nakışın koruyucu bir güce sahip olduğuna inanılmış ve bu nedenle giysinin bu bölümleri özenle işlenmiştir. Dastar dokuma deyre gömleğimizin yakasındaki kazayağı nakışı, kol ağzı ve etek ucundaki boncuk işlemlerini, atalarımıza saygıyla sizlere sunuyoruz.

KUTNU PANTALON

KREP KUŞAK

15

DEYRENİN İLHAMI

*Muskaların içinde bereket var,
bolluk var
mutlu gelecek dilekleri,
nazardan koruyan
anne duaları var. Pamuğun
dayanaklılığı İpek'in
ılgıtısı ile dokunan turkuaz
renkli bu giysimiz
için Deyre'den ilham aldık.*

16

VIŞNE TADINDA

Kutnu kumaşı Gaziantep özelinde, Anadolu dokumacılığının karakteristik bir kumaşıdır Deyrenin üç eteğinden ilham alarak oluşturduğumuz giysimizin üzerindeki desenler; stilize hayat ağacı motifi, beyaz rengi ile yeni başlangıçlar, filiz bükümleri ile hayatiyeti, tazeliği ve yenilenmeyi temsil eder bize sandıktan yatak örtüsü olarak geldi ama öyle yağlı ki onu üzmeden vişne tadında kutnu ile buluşturduk.

KOLYE

El Yapımı Gümüş Kazaziye ve cam

YAŞAMIN KORUYUCU DOKUSU

Pamuk ve ipeğin birlikteliyle hem zarif hem de kullanışlı bir yapısı olan kutnu kumaşı; kırmızı, sarı ve yeşil gibi canlı renkleriyle kültürel kimliğin görünür ifadesidir. Yüzyıllardır geleneksel el tezgahlarında dokunmaya devam eden bu kumaş, geçmişte şalvar, entari ve cepken gibi giysilerde kullanılmıştır. Deyreden esinlenerek kutnu ile gerçekleştirdiğimiz bu giyside, kenarlarda yer alan muskaların içine çörekotu, karanfil ve üzerlik gibi kötülüklerden koruduğuna inanılan güzel kokulu bitki tohumları yerleştirmek yüzlerce yıldır süren kadim bir gelenektir.

TAKI ve AKSESUARLAR

Alpaka Üzerine İğne Oyası
Kolyeler

Muska Kolye

Ağaç Dallarını ve İğne
Oyası Kolye

Ağaç Dalı ve Mavi
Taşlı Kolye

Aynalı Muska
Kolye

**Gümüş Telkari
Takım**
(Kolye, yüzük, bileklik,
küpe)

**Taş ve İğne
Oyası Kolye**

**Taş ve İğne Oyası
Kolye**

**İğne Oyası
Kolye**

**Aynalı Kumaş
Kolye**

Zincir Kolye

**El Yapımı Deri
Çanta**

**Kutnu Kumaş
Çanta**

buldan's

CAFER SADIK ABALIOĞLU
EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI

*“Badem Çiçekleri” grubu olarak
bize çalışmalarımızda maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen tüm sponsorlarımıza
gönül dolusu sevgiler, teşekkürler...*

Bademler Sanat Köyü

Bademler Mahallesi Bademler Caddesi No.67 Urla • İzmir

TEL. 0549 791 4979

@bskmagaza

